

Felt 7- mid 18

Fra: Aleksander Lyngberg <aleksander.lyngberg@gmail.com>
Sendt: søndag 3. desember 2017 20.54
Til: Finnmarkskommisjonen (postmottak) 16/21-8
Emne: Re: SV: Jakt
Vedlegg: 20171203_203810.jpg; 20171203_203837.jpg; 20171203_203857.jpg;
20171203_203907.jpg

Reportasje fra sagat, se vedlegg.

2. des. 2017 18:02 skrev "Aleksander Lyngberg" <aleksander.lyngberg@gmail.com>:

Har innhentet kompetanse, se vedlegg.

21. november 2017 kl. 11:53 skrev Finnmarkskommisjonen (postmottak)

<fkpost@domstol.no>:

Giitu epoasta ovddas. Mii vástidat nu jođánit go vejolaš.

Vi har mottatt din e-post og vil besvare den så raskt som mulig.

Finnmárkokomišuvdna/ Finnmarkskommisjonen

Pb. 24

9846 Tana

Tlf. 78926440 Fax. 78927070

www.finnmarkskommisjonen.no

Fra: Aleksander Lyngberg [mailto:aleksander.lyngberg@gmail.com]

Sendt: søndag 19. november 2017 22.06

HELG Sågat

Nr. 232 - Lakseiv, 1. desember 2017 - 61. årgang - Kr 25
Leavtinja, 1. b. juovlamánuš 2017 - 61. jahkegearde - 25 r.

Før maskineier - nå fisker

Jegeren tok opp tråden

Sara-sosknenes skjebnedager

Gleder seg

Fiskeren gleder seg til å kaste oljehyra og ta i bruk vind- og vanttett klesplagg av naturens egne ressurser, selskinn

Les mer på neste side

Jeger tar opp tråden - del

ULU: Den beste kniven til selkinnsbearbeiding er ulu, inuiternes redskap.

VEIVISER: Nuværende mester Rosemary viser hvordan garve og tørke bestemte, en fraksjon som er så å si utdødd blant slesanerne.

FARGERIKT: Rosemary Sandy veileder kursdeltakere og har med fargerike ferdige selkinn.

Hva er det som får fiskeren og kobbejegeren til å delta på et sykurs, som for det meste er kvinner som deltar på? spør vi den eksepsjonelle deltaker på selkinnskurset som ble avholdt i Kjøllefjord forrige uke, i forbindelse med Seal Feast under Skåbma markedsfestival.

ÅSA MÅRGET ANTI

Den østnorske fiskeren og jegeren Aleksander Lyngberg har reist fra nabofjorden Tana til Nordkynnhøveya på et ukel langt

kurs med Nuvænt mester fra Canada som selkinnmester.

– Jeg vil fange den, garve den og sy den, så jeg har et produkt jeg legger fra skudd til vott. Det er artig, og kult å ha et produkt man selv har laget fra bunnen av, sier han.

Aleksander skal ikke begynne med noe drøytlig, men ønsker å lage vottar til seg selv. På kurset fikk han også sydd seg en flott anorakk av selkinn, mens han selv sydde vasket, gadd på samisk. Da fikk han ta farsel med den søleleke østnorske, som brøker høst når man er på jakt. Så nu har han lydfrie skinnklatre noe som er viktig under jakt når man skal søkte seg mest et dyr.

På kurset har han lært seg noen gode skinnpliss.

– Det beste var å få skaffet seg rett ulu, den inuitiske kniven som er nyttig redskap under garving og avhåring av selkinn som har sterke kotte hår og et tykt kortt skinn.

Aleksander var en av fem på kurset med åttitalls deltakere, da de andre var kommet langveis fra både fra Jokkmokk i Sverige, Svalbard og Tromsø.

– Jeg skulle egentlig bare på garvekurs, men heldig meg på sykurs også, da det ble tid for det også, sier den krige ryttakeren og eieren av en ny selkinn anorakk, også kalt for parka.

– Det blir veldig fort kaldt på Åsøen når vinden braker igjennom, forteller Lyngberg som koster bort opplyst som hest har vært hans beste venn på jobben. Smående og takknemlig for han på seg den søleleke østnorske jakken. Nå er det sjelden noen på vane som skal holde hest god på venter, samt lyder under søleleke jakta i Tana fjorden.

Lyngberg ser frem til neste jaktferie med det nye selkinnutstyret sammen med selkinnmestrene han har møtt opp. Dette toket var Nordkynhøve i Tana fjorden i Canada.

MYE ARBEID: Det skal mye til for det kraftige selkinnst blir mykt og sybart. Mestertan Mennitug deler inuiternes kunnskap.

GARVING: Aleksander har lært seg å lage både hvit og brun selkinn av inuitene.

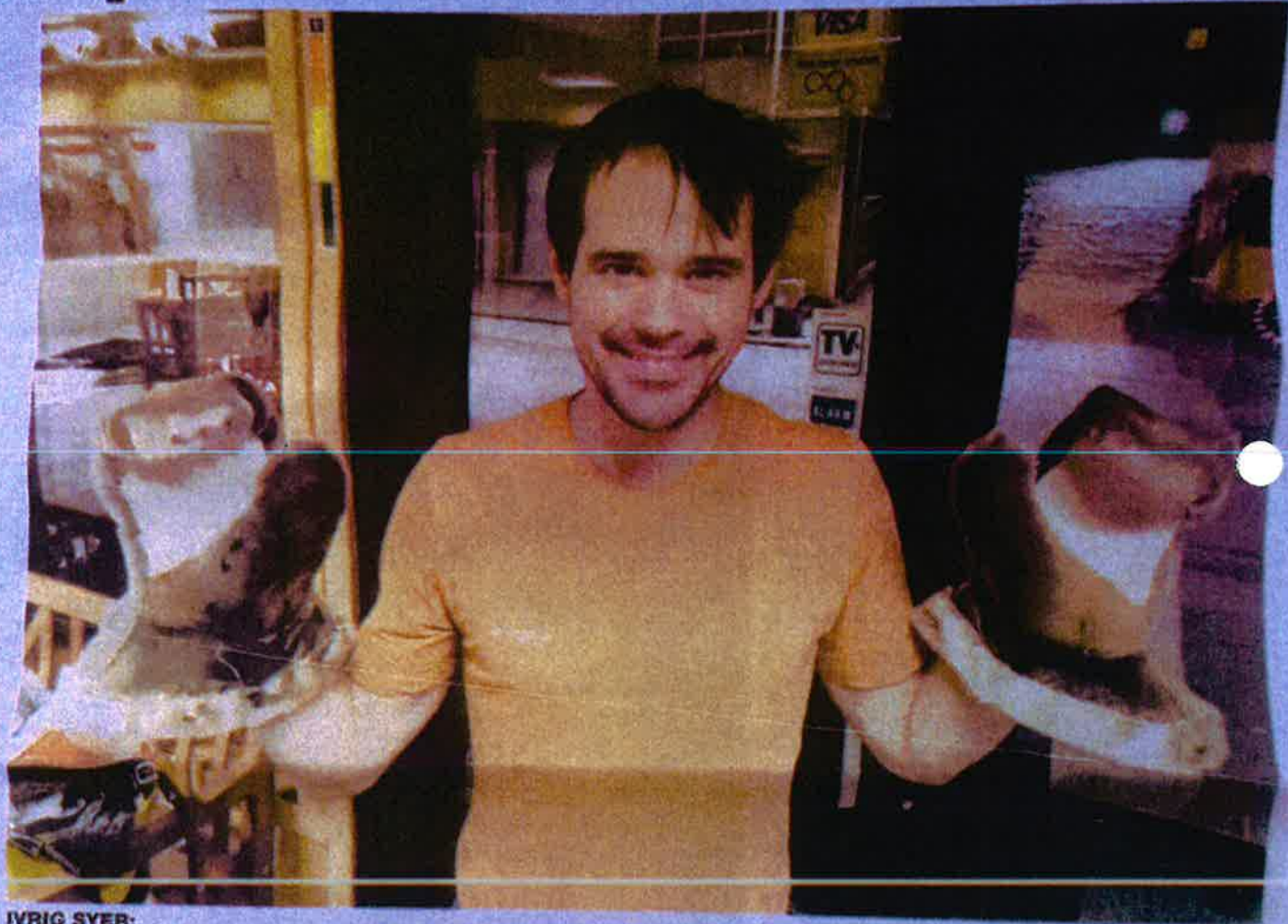

KULTURVEKSLING: Skåbma-festival deltakere fikk også lære om inuiternes skilling, kultur og hverdag. Her viser Mennitug tradisjonell Meidrakt og ferdiglaget av søleleke. Aleksander Lyngberg og Arnt Steinverson fra Dylfjord.

HUMOR: Det var flott langveisfarende kursdeltakere på sykurs og Anna-Sara Svæsko er glad for at hun har fått lære om selkinn fra Dylfjord i Nordkynhøve. – Jeg har vært mye på jobb, sier hun.

Ar på kurs i selskinnsøm

IVRIG SYER:

Jegeren i Sa Tena, Alexander Lyngberg, har sydd sine egne selskinnsvotter.

(Alle foto: Åsa Mårgret Arnt)

Rosemary Sandy og Marilyn Bruce-Thompson, siden sjesamenes egen dordjurnskap har gått i gjemmelokk, det å bli berede slutt fra stakt til klesplagg. Sestrene oppfordrer folk til å ta opp kunnskapen og lære det videre til unge. Eleven ved Kjølefjord skole var også innom sjukskolen, og fikk en smakbit av sjesamenes tidligere duodji.

– Vi er opptatt med å vise prosessen fra å partere dyr til garving og sying av klesplagg. Fruktene bruker denne kunnskapen daglig, så vi er opptatt med kunnskapsoverføring mellom arktiske urfolk, forteller Piaiva Davonaa Hoffmann, daglig leder for Arctic Culture Lab som arrangerer Best Feast og sjesamenes sjukskole. Selvom det var lite lokale folk tilstede, sier arrangøren at de kan ikke annet enn å tilby og invitere.

– Vi hadde nesten 40 lokale personer på selbuffeten, der viser at interessen finnes, tilfører hun og viser til møttingekursene av selkjøtt.

Sel har også i dag stor betydning for inuitter, men ELUs tilbud mot handel med selprodukter tapper kulturens salg av selprodukter. I Nord-Norge regner selen idag som et bortglømt naturressurs, selvom selen var av stor betydning for sjesamene, og 50 samiske ord om sel viser

sjesamenes selvfangst-historie. Arrangøren spør hvorfor vi skal importere produkter hvis vi i stedet kan bruke naturressuser som finnes rett innover døra?

Viktig med samfunnsdiskusjon

– Samspill og dialog mellom det samiske og ikke samiske er en nøkkel for et fremtidsrettet sam-

iv. Det å kunne trekke innjer tilbake i tid, bidra til å fortelle oss noe om hvem vi er og hvor vi kommer fra, og styrke fellesskap og tilhørighet, sier Andreas Hoffmann i Arctic Culture Lab.

Workshops og nomadisk festival

– Aktiv deltakelse i workshops skal knytte sammen teoretisk og

praktisk kunnskap, bidra til å bli kjent med samiske kulturelle verdier og med utgangspunkt i disse lære å møte verden med en forståelse av fellesskap, toleranse og respekt, sier arrangøren.

De påpeker at Skålbma-festivalen skal være nomadisk, som både i Kjølefjord og rundt i kommunen. Ifor var det i Dyfjord og i Sa Lebesby der det ble avsluttet med en fullpakket dag.

Det var Arctic Culture Lab i samarbeid med Lebesby kommune som sto for årets Skålbma-festival med samisk og arktisk fokus og de planlegger 2018 allerede.

avis@augat.no

SKOLEBESØK:

Og på samiske elever ved Kjølefjord skole var innom sjukskolen og fikk arbeide med selskinns og lære av inuitter.

URFOLKSSAMARBEID:

Kjølefjordens største orienteringsturnering, egen selskinns anstalt, Alexander Lyngberg fikk i sjukskolen fra Canada, Rosemary Sandy og Marilyn Bruce-Thompson.